

Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu

z dnia 21 lutego 1924 r.

w przedmiocie listów za dowodem doręczenia.

Na mocy art. 10 ustawy z dnia 27 maja 1919 r. o państwowej wyłączności poczty, telegrafu i telefonu (Dz. P. P. P. № 44 poz. 310) zarządza się co następuje:

Postanowienia wstępne.

§ 1. Niezależnie od listów za zwrotnem poświadczaniem odbioru, przyjmowanych na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, wprowadza się jedynie w urzędach i agencjach pocztowych, położonych na obszarach województw: poznańskiego, pomorskiego oraz części górnośląskiej województwa śląskiego, przyjmowanie t. zw. listów za dowodem doręczenia, które mogą być adresowane do osób zamieszkałych we wszystkich miejscowościach Państwa z siedzibą urzędu pocztowego (agencji) oraz w takich miejscowościach, do których dochodzi listonosz wiejski.

Nadawanie listów za dowodem doręczenia na wyżej wspomnianych obszarach oraz ich doręczanie przez wszystkie urzędy i agencje pocztowe Rzeczypospolitej odbywać się ma na zasadzie niżej podanych przepisów. Przepisy te uwzględniają postanowienia o sposobie dokonywania doręczeń przez pocztę, zawarte w §§ 180—186, 195, 208 i 212 niemieckiej ustawy cywilnej o postępowaniu w sprawach spornych.

I. Postanowienia ogólne.

§ 2. Na żądanie nadawcy poczta doręcza listy oraz zaświadcza ich doręczenie na załączonym przez nadawcę do listu przepisany dowódzie doręczenia.

Nadawcami listów za dowodem doręczenia mogą być władze, urzędy, osoby urzędowe i prywatne.

Listy za pocztowym dowodem doręczenia można nadawać tylko jako zwykłe. Nadawanie listów

powyższych jako wartościowe, polecane, za pobraniem, poste-restante i przez umyślnego posłańca jest niedozwolone.

§ 3. Rozróżnia się dwa rodzaje doręczenia to jest:

- a) zwyczajne i
- b) uproszczone.

§ 4. Przy zwyczajnym doręczeniu nadawca dołączyć winien do listu dwa jednakowo brzmiące dowody doręczenia, koloru białego, z których jeden dowód doręczenia ma nadawca zaopatrzyć napisem „Odpis”.

Przy doręczaniu listu odbiorcy, listonosz wypełnia według postanowień § 30 oba dowody doręczenia, przyczem odpis dowodu doręczenia po uprzednim sprawdzeniu jego dosłownej zgodności z oryginałem dowodu doręczenia (§ 30 p. e) doręcza równocześnie z listem adresatowi, oryginał zaś oddaje urzędowi pocztowemu (agencji), który odsyła go luźno jako zwykłą przesyłkę listową pod adresem nadawcy.

§ 5. Przy uproszczonym doręczeniu nadawca dołącza do listu tylko jeden dowód doręczenia koloru szaroniebieskiego. Przy doręczeniu listu adresatowi, listonosz wypisuje na kopercie doręczonego listu datę doręczenia i wypełnia dowód doręczenia (§ 30), który następnie urząd pocztowy oddawczy odsyła pod adresem nadawcy.

II. Zewnętrzny wygląd listów za dowodem doręczenia.

§ 6. a) Listy za dowodem doręczenia muszą być zamknięte i zaopatrzone dokładnym adresem odbiorcy i nadawcy a pozatem musi nadawca na liście umieścić napis „doręczenie zwyczajne” lub „doręczenie uproszczone” (§ 3). Nadawca obowiązany jest wypełnić nagłówek dowodu doręczenia na obu stronach, t. j. adres odbiorcy i nadawcy, a dowody doręczenia trwale do zewnętrznej części listu przy mocować.

b) Przy listach za dowodem doręczenia dla szeregowych wojska lub marynarki winien nadawca oprócz nazwiska odbiorcy i władzy wojskowej, w której odbiorca służy, wyrazić na liście uwagę: „do rąk dowódcy.....” oraz podać nazwę władzy wojskowej, której on jest dowódcą.

c) Jeżeli osoba prywatna nadaje listy za dowodem doręczenia, to winna przekreślić w nagłówku dowodu doręczenia napis: „zamknięty urzędową pieczęcią”.

§ 7. O ile nadawca żąda podania godziny doręczenia na dowodzie doręczenia, to winien na stronie adresowej listu umieścić uwagę: „podać godzinę doręczenia”, i słowa te podkreślić czerwonym atramentem lub ołówkiem.

§ 8. Przy zwyczajnym i uproszczonym doręczaniu listu za dowodem doręczenia szeregowym wojska lub marynarki (od szeregowca do sierżanta sztabowego włącznie), używa się dowodów doręczenia (koloru białego i szaro-niebieskiego) o odmiennym tekście.

III. Opłata pocztowa.

§ 9. Opłata za listy za dowodem doręczenia składa się:

- a) z opłaty za list zwyczajny, oraz
- b) z opłaty za poświadczenie doręczenia i zwrot dowodu doręczenia nadawcy.

§ 10. Opłaty w § 9 pod a) i b) uiszcza nadawca przy nadaniu albo odbiorca przy doręczeniu. Uiszczone przez nadawcę opłaty zalicza się przez nalepienie znaczków pocztowych na liście a wypełniony dowód doręczenia wysyła się do miejsca nadania (nadawcy) bez obciążania dopłatą.

§ 11. - Za nieopłacone listy za pocztowym dowodem doręczenia pobiera się od odbiorcy taryfową opłatę wskazaną w § 9 pod a) w wysokości podwójnej oraz opłatę wskazaną w § 9 pod b) w wysokości pojedynczej. Za powyższe opłaty nieuiszczone przez odbiorcę odpowiada nadawca.

§ 12. Przy listach za dowodem doręczenia, nadawanych przez władze i urzędy państwowe za opłatą ryczałtową (Dz. U. R. P. z 1923 r. № 58, poz. 413) podlega opłacie ryczałtowej jedynie opłata za przesłanie listu. Natomiast opłata za poświadczenie doręczenia listu za dowodem doręczenia i zwrot dowodu doręczenia winna być uiszczona przez nadawcę za pomocą znaczków opłaty nalepiionych na liście, albo w gotówce przez odbiorcę.

W ostatnim wypadku urząd pocztowy przed wydaniem listu odbiorcy nalepia na liście znaczki dopłaty w wysokości ustalonej taryfą, unieważniając je odciskiem datownika.

IV. Przepisy dotyczące doręczania.

§ 13. Listy doręcza się zasadniczo osobie wymienionej na adresie listu, z wyjątkiem listów dla szeregowych wojska lub marynarki, które doręcza się wymienionemu na adresie wojskowemu przełożonemu adresata t. j. dowódcy kompanji, szwadronu lub baterji i t. p.

§ 14. Listy adresowane do władz, gmin, korporacji i spółek kupieckich oraz innych doręcza się kierownikowi, jego prawnemu zastępcy albo uprawnionemu do zastępstwa spółnikowi.

§ 15. Listy adresowane do obu małżonków należy doręczyć mężowi, a jeśli oni żyją w seperacji, list należy zwrócić jako niedoręczony.

§ 16. Listy adresowane do osób zmarłych zwraca się zawsze do miejsca nadania jako niedoręczalne.

§ 17. Listów dla osób znajdujących się w więzieniach nie doręcza się w więzieniu. Listy te traktuje się jako niedoręczalne, jeżeli więzień nie ma na miejscu przeznaczenia listu mieszkania własnego lub lokalu zawodowego (patrz § 19, 20).

§ 18. Listy dla osób, znajdujących się w stanie upadłości uważa się za niedoręczalne, jeżeli sąd zarządził doręczanie przesyłek pocztowych skierowanych pod adresem dłużnika, zawiadowcy masy konkursowej.

§ 19. W razie niezastania w mieszkaniu osoby, dla której list jest przeznaczony, doręcza się go w mieszkaniu dorosłemu członkowi rodziny adresata albo doręcającej służce adresata, w razie zaś niemożności doręczenia powyższym osobom, właścicielowi domu lub mieszkania (w ostatnim wypadku, gdy list jest przeznaczony dla sublokatora), o ile osoby te skłonne są do przyjęcia listu.

§ 20. Listy za dowodem doręczenia dla osób zajmujących się rzemiosłem, handlem, przemysłem, dalej dla adwokatów, notariuszów i komorników sądowych doręcza się zasadniczo w ich lokalach handlowych i przemysłowych lub służbowych. W razie ich nieobecności doręcza się jednemu z pomocników kupieckich lub biurowych, znajdujących się w lokalu adresata jak np. czeladnikowi, ksiązkowemu, kierownikowi, pisarzowi i t. d.

§ 21. W razie nieobecności przełożonego władzy, gminy, korporacji, stowarzyszenia, spółki i t. d. w lokalu służbowym podczas godzin urzędowych, doręcza się list za dowodem doręczenia urzędnikowi lub pracownikowi zajętemu u adresata. W razie niemożności doręczenia jednej z powyższych osób, listonosz doręcza list adresatowi w jego mieszkaniu prywatnym.

§ 22. Jeżeli przy doręczaniu listów dla szeregowych nie można doręczyć listu odnośnemu dowódcy (§ 13) to list doręcza się w lokalu urzędowym oddziału wojskowego zatrudnionemu w nim pracownikowi biurowemu lub przełożonemu adresata.

§ 23. Listy za pocztowym dowodem doręczenia może listonosz doręczyć adresatowi tam, gdzie go napotka, o ile jednak adresat żąda, aby mu list doręczono w lokalu służbowym względnie zawodowym lub w mieszkaniu prywatnym, to listonosz winien się do tego zastosować.

§ 24. Doręczanie listów za dowodem doręczenia uskutecznia się przy sposobności zwykłego doręczania przesyłek pocztowych, o ile nie jest na liście wypisana dokładna data nastąpić mającego doręczenia. W niedziele i święta uroczyste doręcza się tylko wówczas, gdy nadawca wyraził na liście takie żądanie i uiścił zgóry taryfową opłatę za list (§ 9 a, b) oraz należytość za pospieszne doręczenie. W takim wypadku list doręcza się odbiorcy przez listonosza lub umyślnego posłańca.

§ 25. Doręczenie listów w zastępstwie właściwego adresata osobom niedorośliym, lokatorom lub obcym jest niedozwolone.

V. Wypadki złożenia listu za pocztowym dowodem doręczenia w urzędzie pocztowym.

§ 26. Jeżeli doręczenie w sposób określony w §§ 14—21 jest niewykonalne, składa listonosz list w urzędzie pocztowym, przy zwyczajnym doręczaniu wraz z odpisem dowodu doręczenia.

§ 27. O złożeniu listu w urzędzie pocztowym listonosz zawiadamia adresata za pomocą pisemnego doniesienia, umocowanego na drzwiach mieszkania

lub lokalu służbowego względnie zawodowego, podług następującego wzoru:

Doniesienie o złożeniu listu za pocztowym dowodem doręczenia:

Dla
złożyłem dzisiaj list za dowodem doręczenia.....
w urzędzie pocztowym w
List należy w wyżej wymienionem miejscu podjąć,
..... dnia..... 192... r.
listonosz.

Pozatem listonosz powiadamia ustnie 2 sąsiadów adresata o złożeniu listu.

§ 28. W pośrednictwie pocztowym niewolno składać takich listów.

§ 29. Listy, złożone w urzędzie pocztowym, przechowuje się tamże przez 2 miesiące, licząc od dnia złożenia.

Na żądanie adresata w trakcie tego czasu urząd pocztowy jest obowiązany list mu wydać.

Po upływie powyższego terminu urząd pocztowy oddawczy zwraca list do urzędu pocztowego nadawczego, który go doręcza nadawcy.

VI. Wypełnienie dowodu doręczenia przez listonosza.

§ 30. Listonosz doręcza list adresatowi i zaświadcza uskutecznione doręczenie listu na odnośnym dowodzie doręczenia lub w wypadku zwyczajnego doręczenia także na odpisie dowodu doręczenia, wpisując:

- miejsce i czas doręczenia (wypisanie miesiąca słownie) np. „12 września 1923 r.” albo „12 września 1923 r. pomiędzy godz. 10 i 11” (godzinę doręczenia notuje się tylko wtenczas, jeżeli nadawca przez odpowiednią notatkę na liście wyraźnie tego żąda);
- imię i nazwisko osoby, której list ma być doręczony;
- imię i nazwisko osoby, której list doręczył;
- w razie odmowy przyjęcia listu przez adresata uwagę, że list z tego w powodu został na miejscu doręczenia (np. w mieszkaniu adresata);
- przy zwyczajnym doręczaniu uwagę, że list i odpis uwierzytelnionego dowodu doręczenia oddał adresatowi, przy uproszczonym zaś doręczaniu, uwagę, że list oddał adresatowi a dzień doręczenia zanotował na kopercie listu;
- podpis doręczającego i jego charakter służbowy

np. Kraków, dnia 12 września 1923 r.

Kaczmarek

listonosz.

§ 31. Listonosz pozostawia tylko te części nadruku na dowodzie doręczenia niezmienione, które mają łączność z dokonaniem doręczenia, przyczem wypełnia własnoręcznie atramentem lub ołówkiem atramentowym szczególnie wskazane w § 30 pod a) do f) oraz skreśla inne części nadruku nie mające łączności z odnośnym doręczeniem.

§ 32. W razie uproszczonego doręczenia (§ 5) umieszcza listonosz na kopercie listu doręzonego adresatowi zaświadczenie urzędowe w sposób następujący: „doręczono 12 września 1923 roku”.

§ 33. Urzędowe zaświadczenie listonosza na dowodzie doręczenia musi być wypisane starannie i czytelnie. Wycierania są zakazane.

VII. Wypadki odmowy przyjęcia. Dostawianie listów.

§ 34. Adresat obowiązany jest przyjąć list za dowodem doręczenia, doręczony mu przepisowo. W razie odmowy przyjęcia listonosz zostawia list u adresata, notując odpowiednią uwagę na dowodzie doręczenia.

§ 35. Jeżeli list dla adresata doręcza się gospodarzowi domu albo też właścicielowi mieszkania, które adresat zajmuje jako sublokator, a osoby te nie chcą listu przyjąć, to listu takiego nie wolno u nich pozostawiać.

§ 36. Odmowa uiszczenia dopłaty obciążającej list nieopłacony nie oznacza odmowy przyjęcia listu. W tym wypadku należy list w zwykły sposób adresatowi doręczyć a opłatę ściągnąć od nadawcy (§ 11).

§ 37. Listy za pocztowym dowodem doręczenia, nadane przez sądy, sekretarzy sądowych, prokuratury sądów i ich urzędników tudzież komorników sądowych nie mogą być dosyłane z miejsca przeznaczenia listu do nowego miejsca pobytu adresata, o ile to nowe miejsce pobytu nie znajduje się w okręgu tego samego sądu powiatowego (sądu pokoju) do którego należy pierwotnie w adresie wskazane miejsce przeznaczenia.

Dostawienie listu do innego miejsca pobytu adresata uskutecznia się wówczas, jeżeli na liście umieszczono odpowiednią klauzulę, zezwalającą na dostawienie np. „dostać w obrębie Rzeczypospolitej Polskiej”.

§ 38. Listy za dowodem doręczenia od innych władz, urzędów i osób urzędowych oraz osób prywatnych dosyła się na miejsce nowego pobytu adresata wówczas, gdy nadawca nie umieścił zastrzeżenia niedosyłania listu.

§ 39. Listy złożone w urzędzie pocztowym według postanowień § 26 dosyła się w sposób ustalony dla zwyczajnych przesyłek listowych.

VIII. Specjalne wypadki i kontrola.

§ 40. Na żądanie sądów, sekretarzy i prokuratorów sądowych, komorników sądowych lub władz administracyjnych, należy w razie zaginięcia oryginalnego dowodu doręczenia zarządzić wypełnienie zastępczego dowodu doręczenia przez odnośnego listonosza, jeżeli on jest w możności dawniejsze doręczenie zaświadczyć.

W zastępczym dowodzie doręczenia listonosz wpisuje dzień doręczenia t. j. ten dzień, w którym list swego czasu odbiorcy doręczył.

§ 41. Za czynność wypełnienia zastępczego dowodu doręczenia i jego przesyłki pocztą nie pobiera się opłaty pocztowej.

§ 42. O ile nadawca na liście wyraźnie wykluczył doręczenie pewnym osobom, którymby można wedle powyższych przepisów doręczyć, winien się listonosz do tego zastosować (np. nie doręczać żonie, albo służącej i t. p.).

IX. Postanowienia końcowe.

§ 43. Postanowienia niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Z dniem powyższym tracą moc obowiązującą dotychczasowe przepisy o listach za dowodem doręczenia.

Minister Przemysłu i Handlu: *Józef Kiedroń*